

DAVACI : Ankara Barosu Başkanlığı
VEKİLİ : Av. Mehtap Aykaç
İhlamur Sok. No:1 K:3 Kızılay / ANKARA

DAVALI : Hazine ve Maliye Bakanlığı / ANKARA
VEKİLLERİ : Av. D. Nuray Karanfiloğlu, Av. Sinem Yılandiloğlu
Aynı yerdeler

DAVANIN KONUSU :

23/12/2017 tarih ve 30279 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Tahsilat Genel Tebliği Seri: A Sıra No:1'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" (Seri: A Sıra No:9) ile değişik Tahsilat Genel Tebliği Seri A Sıra No:1'in "V. Amme Alacağı Ödenmeden Yapılmayacak İşlemler ile İşlem Yapanların Sorumlulukları" başlıklı Birinci Kısımının İkinci Bölümünün "Zorunluluk Getirilen Ödeme ve İşlemler" başlıklı 2. kısmının (a) bendinde yer alan "**mahkeme ilamları veya icra emirleri**" ibaresinin iptali istenilmektedir.

DAVACININ İDDİALARI :

- Dava konusu düzenlemenin, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 164. maddesine aykırı olduğu,
- Mahkeme kararının uygulanması niteliğinde olan ödemede avukatlardan, Maliye Bakanlığı'na bağlı tahsil dairelerince vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge istenilmesi zorunluluğunun getirilmesinin açıkça hukuka aykırı olduğu,
- Hak sahibinin kamuya olan borcunun ihtilafli olması, dava aşamasında olması gibi hallerde henüz hukuki dayanağı tartışmalı olan ama kesinleşmiş ve gecikmede gözüken bir kamu borcu nedeniyle avukatların vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin yazı getirmesinin mümkün olamayacağı, bu halde Hazine tarafından avukatın vekalet ücretine haksız olarak el konulmuş olacağı,

iddia edilerek dava konusu düzenlemenin iptal edilmesi gerektiği ileri sürülmektedir.

DAVALININ SAVUNMASI :

- 6183 sayılı Kanun'un 22/A maddesiyle idareye düzenleme yapma yetkisi verildiği,
 - Vekalet ücretlerinin haczinin mümkün olduğu,
 - 6183 sayılı Kanun'un 22/A maddesinin hapis ve takas hakkının kullanımına benzer içerikli olduğu,
 - Kamunun yaptığı ödemeler ile kamuya olan borç ilişkisi kurulduğu ve kamu alacağının tahsilinin güvence altına alınmasının amaçlandığı,
 - Dava konusu edilen hükmün hukuka uygun olduğu,
- belirtilerek davanın reddine karar verilmesi gerektiği savunulmaktadır.

DANIŞTAY_TETKİK_HÂKİMİ : Çağatay Şahin

DÜŞÜNCESİ : Dava konusu düzenlemenin iptali gerektiği düşünülmektedir.

DANIŞTAY_SAVCISI : Aytaç Kurt

DÜŞÜNCESİ : Dava, "Tahsilat Genel Tebliği Seri A Sıra No:1'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" (Seri A Sıra No:9) ile değişik Tahsilat Genel Tebliği Seri A Sıra No:1'in "V. Amme Alacağı Ödenmeden Yapılmayacak İşlemler İle İşlem Yapanların Sorumlulukları" başlıklı Birinci Kısımının İkinci Bölümünün "Zorunluluk Getirilen Ödeme ve İşlemler" başlıklı 2. kısmının (a) bendinde yer alan "*mahkeme ilamları veya icra emirleri*" ibaresinin iptali istemiyle açılmıştır.

05/12/2017 tarih ve 30261 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7061 sayılı "Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 7. maddesi ile değişen 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un "Amme alacağı ödenmeden yapılmayacak işlemler ile işlem yapanların sorumlulukları" başlıklı 22/A maddesinde;

"Maliye Bakanı, aşağıdaki ödeme ve işlemlerde, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge aranılması ve yapılacak ödemelerden istihkak sahiplerinin amme borçlarının kesilerek ilgili tahsil dairesine aktarılması zorunluluğu ile kesintilere asgari tutar ve oran getirmeye, kapsama girecek amme alacaklarını tür, tutar, ödeme ve işlemler itibarıyla topluca veya ayrı ayrı tespit etmeye, zorunluluk getirilen ödeme ve işlemlerde hangi hallerde bu zorunluluğun aranılmayacağını ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

1. 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa tabi kamu idareleri ile bu idarelere bağlı döner sermaye işletmelerinin yapacağı her türlü ödemelerde,

2. 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamına giren kurumlar ile kamu tüzel kişiliğini haiz kurum ve kuruluşların (meslekî kuruluşlar ve vakıf yüksek öğretim kurumları hariç) mal veya hizmet alımları ile yapım işleri nedeniyle hak sahiplerine yapacakları ödemelerde,

3. Kanun, kararname ve diğer mevzuatla nakdi olarak sağlanan Devlet yardımları, teşvikler ve destekler nedeniyle yapılacak ödemelerde,

4. 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa ekli tarifelerde yer alan ticaret sicil harçlarından kayıt ve tescil harçları, noter harçlarından senet, mukavelename ve kâğıtlardan alınan harçlar, tapu ve kadastro harçlarından tapu işlemlerine ilişkin alınan harçlar, gemi ve liman harçları ile (8) sayılı tarifeye konu harçlar (diploma harçları hariç) ve trafik harçlarına mevzu işlemlerde,

5. 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda yer alan bina inşaat harcı ve yapı kullanma izin harcına mevzu işlemlerde.

Bu madde kapsamında zorunluluk getirilen ödemelere ilişkin olarak işçi ücreti alacakları hariç olmak üzere, yapılacak her türlü devir, temlik ve el değiştirme, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcu karşılayacak kısım ayrıldıktan sonra kalan kısım üzerinde hüküm ifade eder. Şu kadar ki bu hükmün uygulanmasında diğer kamu idarelerinin alacaklarına karşılık kesinti yapılması gereken hallerde kesinti tutarı garameten taksim olunur.

Takibata selahiyetli tahsil dairesince, bu madde kapsamında getirilen zorunluluğa rağmen borcun olmadığına dair belgeyi aramaksızın ödeme yapanlara ve işlem tesis eden kurum ve kuruluşlara dört bin Türk lirası idari para cezası verilir. İdari para cezası, ilgisine tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir. İdari para cezasına karşı tebliğ tarihini takip eden otuz gün içinde idare mahkemesinde dava açılabilir." hükmüne yer verilmiştir.

7061 sayılı Kanun'un gerekçesinde ise 6183 sayılı Kanun'a 2008 yılında eklenen 22/A maddesi ile kamu alacaklarının tahsilatını hızlandırmak amacıyla bazı ödeme ve işlemler sırasında Maliye Bakanlığı'na bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge arama zorunluğu getirilmesine ilişkin düzenleme yapıldığı belirtilmiştir.

"Tahsilat Genel Tebliği Seri A Sıra No:1'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" in (Seri A Sıra No:9) dava konusu 2. maddesi ile Tebliğ'in Birinci Kısım, İkinci Bölümünün "V. Amme Alacağı Ödenmeden Yapılmayacak İşlemler ile İşlem Yapanların Sorumlulukları" başlıklı maddesinde 6183 sayılı Kanun'un 22/A maddesi ile madde metninde sayılan ödeme ve işlemler sırasında Maliye Bakanlığı'na bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge aranması zorunluluğu getirmeye Maliye Bakanı'nın yetkili kılındığı belirtilmiş; itiraza konu 2. maddesinde ise **"Zorunluluk Getirilen Ödeme ve İşlemler"** sayılmıştır:

"Maddenin Maliye Bakanına verdiği yetkiye istinaden;

a) 1/1/2018 tarihinden itibaren uygulanmak üzere,

i) 5018 sayılı Kanuna tabi kamu idareleri ile bu idarelere bağlı döner sermaye işletmelerinin, kaynağına bakılmaksızın hak sahiplerine 2.000,- liranın üzerinde;

- Bu Tebliğ ekinde yer alan liste (EK-11),

- (EK-11)'de sayılanlar dışında kalan ancak 4734 sayılı Kamu İhale Kanuna göre mal ve hizmet alımları ile yapım işleri (istisnalar dahil),

- **Mahkeme ilamları veya icra emirleri,**

- 26/12/1931 tarihli ve 1905 sayılı Menkul ve Gayri Menkul Emval ile Bunların İntifa Haklarının ve Daimi Vergilerin Mektumlarını Haber Verenlere Verilecek İkramiyelere Dair Kanun,

- 29/6/2001 tarihli ve 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun,

kapsamında yapacakları ödemeler sırasında hak sahiplerinin,

....

Bakanlığımıza bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borçlarının bulunmadığına ilişkin vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belge aranması zorunluluğu getirilmiştir."

Yukarıda aktarılan mevzuat birlikte değerlendirildiğinde; 6183 sayılı Kanun'un 22/A maddesinin 1. fıkrasında açıkça davalı Maliye Bakanlığı'na *"5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa tabi kamu idareleri ile bu idarelere bağlı döner sermaye işletmelerinin yapacağı her türlü ödemelerde"* Maliye Bakanlığı'na bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge aranması zorunluluğu getirilmesi konusunda yetki verildiği, ayrıca kanun koyucu tarafından davalı idarenin bu kapsama girecek amme alacaklarını tür, tutar, ödeme ve işlemler itibarıyla topluca veya ayrı ayrı tespit etmekle de yetkili kılındığı, kanun koyucunun kamu alacağının tahsilatını hızlandırmak amacıyla bir anlamda amme alacaklısı idare ile borçlu arasında mahsuplaşma usulü getirdiği görülmektedir.

Bu haliyle 6183 sayılı Kanun'da, vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belgenin aranacağı ödeme ve işlemlerin tek tek sayılması kanun yapma tekniği açısından her zaman elverişli ve mümkün olmadığı gibi davalı idareye de açıkça bu ödemelerin türlerini belirleme yetkisinin verildiği görülmekle Kanun'da verilen yetki kapsamında idarece alt düzenleyici işlemler ile ödemelerin türlerinin açıklanabileceği sonucuna varılmaktadır.

Öte yandan; 6183 sayılı Kanun'un 22/A maddesinin 1. fıkrasında; yapılacak her türlü ödemelerde; vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge aranılması zorunluluğunun getirilmesi konusunda yetki verilen konuların ilk üçünün ödemelerle (1., 2. ve 3. bentler) ikisinin ise işlemlerle (4. ve 5. bentler) ilgili olduğu; Tahsilat Genel Tebliği Seri A Sıra No:1'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ'de öngörülen; "Mahkeme kararları veya icra emirleri" düzenlemesinin; fıkranın 2. ve 3. bentleri yönünden de öngörülebilecek nitelikte olmasına karşın davalı idarece kanunla verilen yetki çerçevesinde takdiren 1. bent yönünden öngörüldüğü görülmektedir.

Bu durumda dava konusu Tebliğ'in (a) bendinde 6183 sayılı Kanun'un 22/A maddesinde davalı idareye verilen yetki uyarınca "**mahkeme ilamları ve icra emirleri**" ne yer verildiği görüldüğünden kamu alacaklarının tahsilatını hızlandırmayı amaçlayan dava konusu düzenlemede hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davanın reddi gerektiği, düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onuncu Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra, davalı idare tarafından, dosya tekemmül ettikten sonra verilen 14/02/2019 tarihli ek savunma dilekçesiyle duruşma isteminde bulunulduğu anlaşıldığından, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 17. maddesinin 3. fıkrasında duruşma talebinin dava dilekçesi ile cevap ve savunmalarda yapılabileceğinin kurala bağlanması sebebiyle, davalı idarenin duruşma isteminin reddine karar verilerek işin gereği görüldü:

MADDİ OLAY VE HUKUKİ SÜREÇ :

23/12/2017 tarih ve 30279 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Tahsilat Genel Tebliği Seri: A Sıra No:1'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" (Seri: A Sıra No:9) ile değişik Tahsilat Genel Tebliği Seri A Sıra No:1'in "V. Amme Alacağı Ödenmeden Yapılmayacak İşlemler İle İşlem Yapanların Sorumlulukları" başlıklı Birinci Kısımının İkinci Bölümünün "Zorunluluk Getirilen Ödeme ve İşlemler" başlıklı 2. kısmının (a) bendinde yer alan "**mahkeme ilamları veya icra emirleri**" ibaresinin iptali istemiyle bakılan dava açılmıştır.

İNCELEME VE GEREKÇE :

İlgili Mevzuat:

05/12/2017 tarih ve 30261 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7061 sayılı "Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 7. maddesi ile, 6183

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE

Esas No : 2018/795

Karar No : 2020/5476

sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 22/A maddesi değiştirilmiştir.

Mezkur Kanun'un Genel Gerekçe'sinde (Sıra Sayısı:502) "...Vergi borcu bulunmama şartı aranılacak ödemelerin kapsamının genişletilmesi ve ödemelerden vergi borçlarının re'sen kesilebilmesi, vergi dairelerince yapılacak iadelerin prim borçlarına, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yapılacak prim iadelerinin vergi borçlarına re'sen mahsup edilmesi..."nin amaçlandığı belirtilmektedir.

6183 sayılı Kanun'un "Amme alacağı ödenmeden yapılmayacak işlemler ile işlem yapanların sorumlulukları" başlığını taşıyan 22/A maddesinde;

"(Ek: 4/6/2008-5766/2 md.; Değişik: 28/11/2017-7061/7 md.) Maliye Bakanı, aşağıdaki ödeme ve işlemlerde, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge aranılması ve yapılacak ödemelerden istihkak sahiplerinin amme borçlarının kesilerek ilgili tahsil dairesine aktarılması zorunluluğu ile kesintilere asgari tutar ve oran getirmeye, kapsama girecek amme alacaklarını tür, tutar, ödeme ve işlemler itibarıyla topluca veya ayrı ayrı tespit etmeye, zorunluluk getirilen ödeme ve işlemlerde hangi hallerde bu zorunluluğun aranılmayacağını ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

1. 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa tabi kamu idareleri ile bu idarelere bağlı döner sermaye işletmelerinin yapacağı her türlü ödemelerde,

2. 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamına giren kurumlar ile kamu tüzel kişiliğini haiz kurum ve kuruluşların (meslekî kuruluşlar ve vakıf yüksek öğretim kurumları hariç) mal veya hizmet alımları ile yapım işleri nedeniyle hak sahiplerine yapacakları ödemelerde,

(Dava konusu düzenleme tarihinde yürürlükte olan haliyle) 3. Kanun, karamame ve diğer mevzuatla nakdi olarak sağlanan Devlet yardımları, teşvikler ve destekler nedeniyle yapılacak ödemelerde,

4. 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa ekli tarifelerde yer alan ticaret sicil harçlarından kayıt ve tescil harçları, noter harçlarından senet, mukavelename ve kâğıtlardan alınan harçlar, tapu ve kadastro harçlarından tapu işlemlerine ilişkin alınan harçlar, gemi ve liman harçları ile (8) sayılı tarifeye konu harçlar (diploma harçları hariç) ve trafik harçlarına mevzu işlemlerde,

5. 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda yer alan bina inşaat harcı ve yapı kullanma izin harcına mevzu işlemlerde.

Bu madde kapsamında zorunluluk getirilen ödemelere ilişkin olarak işçi ücreti alacakları hariç olmak üzere, yapılacak her türlü devir, temlik ve el değiştirme, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcu karşılayacak kısım ayrıldıktan sonra kalan kısım üzerinde hüküm ifade eder. Şu kadar ki bu hükmün uygulanmasında diğer kamu idarelerinin alacaklarına karşılık kesinti yapılması gereken hallerde kesinti tutarı garameten taksim olunur.

Takibata selahiyetli tahsil dairesince, bu madde kapsamında getirilen zorunluluğa rağmen borcun olmadığına dair belgeyi aramaksızın ödeme yapanlara ve işlem tesis eden kurum ve kuruluşlara dört bin Türk lirası idari para cezası verilir. İdari para cezası, ilgisine tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir. İdari para cezasına karşı tebliğ tarihini takip eden otuz gün içinde idare mahkemesinde dava açılabilir." düzenlemesine yer verilmiştir.

"Tahsilat Genel Tebliği Seri A: Sıra No:1'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ"ın (Seri: A Sıra No:9) 2. maddesinde; 6183 sayılı Kanun'un 22/A maddesi hükmü ile bazı ödeme ve işlemler sırasında Maliye Bakanlığı'na bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge aranılması zorunluluğu getirmeye Maliye Bakanı'nın yetkili kılındığı belirtildikten sonra, **"2. Zorunluluk Getirilen Ödeme ve İşlemler"** :

"Maddenin Maliye Bakanına verdiği yetkiye istinaden;

a) 1/1/2018 tarihinden itibaren uygulanmak üzere,

i) 5018 sayılı Kanuna tabi kamu idareleri ile bu idarelere bağlı döner sermaye işletmelerinin, kaynağına bakılmaksızın hak sahiplerine 2.000,- liranın üzerinde;

- Bu Tebliğ ekinde yer alan liste (EK-11),

- (EK-11)'de sayılanlar dışında kalan ancak 4734 sayılı Kamu İhale Kanuna göre mal ve hizmet alımları ile yapım işleri (istisnalar dahil),

- **Mahkeme ilamları veya icra emirleri,**

- 26/12/1931 tarihli ve 1905 sayılı Menkul ve Gayri Menkul Emval ile Bunların İntifa Haklarının ve Daimi Vergilerin Mektuplarını Haber Verenlere Verilecek İkramiyelere Dair Kanun,

- 29/6/2001 tarihli ve 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun,

kapsamında yapacakları ödemeler sırasında hak sahiplerinin,

ii) 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamına giren kurumların, mal veya hizmet alımları ile yapım işleri nedeniyle 2.000,- liranın üzerinde yapacakları ödemeler sırasında hak sahiplerinin,

iii) 5018 sayılı Kanuna tabi olmayan ve 4734 sayılı Kanun kapsamında bulunmayan kamu tüzel kişiliğini haiz kurum ve kuruluşların (meslekî kuruluşlar ve vakıf yükseköğretim kurumları hariç) mal veya hizmet alımları ile yapım işleri nedeniyle 2.000,- liranın üzerinde yapacakları ödemeler sırasında hak sahiplerinin,

iv) Kanun, kararname ve diğer mevzuatla nakdi olarak sağlanan Devlet yardımları, teşvikler ve destekler nedeniyle kurumların 2.000,- liranın üzerinde yapacakları ödemeler sırasında ilgililerin,

v) 492 sayılı Harçlar Kanununa ekli "İmtiyazname, Ruhsatname ve Diploma Harçları" başlıklı (8) sayılı tarifenin "VI-Meslek erbabına verilecek tezkere, vesika ve ruhsatnamelerden alınacak harçlar:" bölümünün (16) numaralı alt bölümüne konu, silah taşıma ve bulundurma vesikaları ile yivsiz tüfek ruhsatnameleri talepleri (10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (1), (2), (3), (4) ve (6) numaralı bentleri ile 21/3/1991 tarihli ve 91/1779 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Yönetmeliğin 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerinde sayılanların talepleri hariç) üzerine yapılacak işlemler sırasında ilgililerin,

Bakanlığımıza bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borçlarının bulunmadığına ilişkin vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belge aranılması zorunluluğu getirilmiştir." hükmü yer almıştır.

Dava Konusu Düzenleyici İşlemin İncelenmesi:

Türkiye Cumhuriyeti idari teşkilat yapısı içinde yer alan Bakanlıklar ile diğer kamu kurum ve kuruluşları, görev alanlarına ilişkin olarak tüzük ve yönetmelik dışında, yönerge, tebliğ, genelge. talimat gibi çeşitli adlar altında da düzenleme yapabilmektedirler. Ancak bu düzenlemeler arasında uyulması gereken "normlar hiyerarşisi" kuramına göre hukuk düzeni, farklı kademede yer alan Anayasa, kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer düzenleyici işlemlerden oluşan birçok normu içermekte ve her norm geçerliliğini bir üst basamakta yer alan normdan almaktadır. Bu nitelikleri gereği, düzenleyici işlemlerin dayandıkları üst hukuk normlarına uygun hükümler ihtiva etmeleri gerekmektedir.

Normlar hiyerarşisine göre kanundan sonra gelen tüzük, yönetmelik, genelge, tebliğ, talimat gibi düzenlemelerin ancak kanunda verilmiş olan hakkın kullanılmasının açıklanması ile ilgili olacağı, bu metinlerde kanun ile verilmiş olan hakkı genişletici veya daraltıcı mahiyette hükümlere yer verilemeyeceği hukukun genel ilkelerindendir.

İdarenin düzenleyici idari işlem tesis etme yetkisinin "Yasama yetkisinin devredilmezliği" ilkesinin bir sonucu olarak ikincil nitelikte bir kural koyma yetkisi olduğu göz önüne alındığında; söz konusu yetkinin kanunların çizdiği çerçeve içinde kalması ve kanunlara uygun olarak kullanması zorunludur. Bu bağlamda kanunun öngördüğü düzenleme yetkisinin yine kanunda belirtildiği gibi kullanılması, kanun hükmü bir konunun yönetmelikle düzenlenmesini öngörüyorsa düzenlemenin yönetmelikle yapılması, ayrıca normlar hiyerarşisinde yönetmeliğe göre daha alt düzeyde yer alan düzenleyici işlemlerin yönetmelikle çizilen sınırı aşmaması ve yönetmeliğe uygun olması bir diğer zorunluluktur.

Uyuşmazlıkta, 6183 sayılı Kanun'un 22/A maddesi incelendiğinde, "**Mahkeme ilamları veya icra emirleri**"ne ilişkin bir ibarenin, Maliye Bakanlığına verilen yetki kapsamında yer almadığı görülmektedir.

Buna göre, "Tahsilat Genel Tebliği Seri A Sıra No:1'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" (Seri: A Sıra No:9) ile değişik Tahsilat Genel Tebliği Seri: A Sıra No:1'in "V. Amme Alacağı Ödenmeden Yapılmayacak İşlemler İle İşlem Yapanların Sorumlulukları" başlıklı Birinci Kısımının İkinci Bölümünün "Zorunluluk Getirilen Ödeme ve İşlemler" başlıklı 2. kısmının (a) bendinde yer alan "**mahkeme ilamları veya icra emirleri**" ibaresi, davalı idareye 6183 sayılı Kanun'un 22/A maddesiyle verilen yetki kapsamında olmadığından, bu hususta davalı idare tarafından yetki sınırları aşılacak suretiyle düzenleme yapıldığından, dava konusu düzenlemede hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmaktadır.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Dava konusu Tahsilat Genel Tebliği Seri A: Sıra No:1'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" (Seri: A Sıra No:9) ile değişik Tahsilat Genel Tebliği Seri A Sıra No:1'in "V. Amme Alacağı Ödenmeden Yapılmayacak İşlemler İle İşlem Yapanların Sorumlulukları" başlıklı Birinci Kısımının İkinci Bölümünün "Zorunluluk Getirilen Ödeme ve İşlemler" başlıklı 2. kısmının (a) bendinde yer alan "**mahkeme ilamları veya icra emirleri**" ibaresinin **İPTALİNE**,

2. Ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam 371,00 TL yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine,

3. Karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 3.600,00 TL vekâlet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine,

4. Posta giderleri avansından artan tutarların kararın kesinleşmesinden sonra davacıya ve davalı idareye iadesine,

5. Bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kuruluna temyiz yolu açık olmak üzere, 26/11/2020 tarihinde oy çokluğuyla karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Yılmaz	Ahmet	Ömer	Hamdi	Lütfiye
AKÇİL	SARAÇ	CIVRI	ŞENLER	AKBULUT
				(X)

YARGILAMA GİDERLERİ:

Başvuru Harcı : 55,20 TL
Karar Harcı : 74,80 TL
YD Harcı : 59,10 TL
Vekâlet Harcı : 5,20 TL
Posta Gideri : 176,70 TL
TOPLAM : 371,00 TL

(X)-KARŞI OY :

Dava, "Tahsilat Genel Tebliği Seri A Sıra No:1'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" (Seri A Sıra No:9) ile değişik Tahsilat Genel Tebliği Seri A Sıra No:1'in "V. Amme Alacağı Ödenmeden Yapılmayacak İşlemler İle İşlem Yapanların Sorumlulukları" başlıklı Birinci Kısımının İkinci Bölümünün "Zorunluluk Getirilen Ödeme ve İşlemler" başlıklı 2. kısmının (a) bendinde yer alan **"mahkeme ilamları veya icra emirleri"** ibaresinin iptali istemiyle açılmıştır.

05/12/2017 tarih ve 30261 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7061 sayılı "Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 7. maddesi ile değişen 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un "Amme alacağı ödenmeden yapılmayacak işlemler ile işlem yapanların sorumlulukları" başlıklı 22/A maddesinde;

"Maliye Bakanı, aşağıdaki ödeme ve işlemlerde, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge aranılması ve yapılacak ödemelerden istihkak sahiplerinin amme borçlarının kesilerek ilgili tahsil dairesine aktarılması zorunluluğu ile kesintilere asgari tutar ve oran getirmeye, kapsama girecek amme alacaklarını tür, tutar, ödeme ve işlemler itibarıyla topluca veya ayrı ayrı tespit etmeye, zorunluluk getirilen ödeme ve işlemlerde hangi hallerde bu zorunluluğun aranılmayacağını ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

1. 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa tabi kamu idareleri ile bu idarelere bağlı döner sermaye işletmelerinin yapacağı her türlü ödemelerde,

2. 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamına giren kurumlar ile kamu tüzel kişiliğini haiz kurum ve kuruluşların (meslekî kuruluşlar ve vakıf yüksek öğretim kurumları hariç) mal veya hizmet alımları ile yapım işleri nedeniyle hak sahiplerine yapacakları ödemelerde,

3. Kanun, karamame ve diğer mevzuatla nakdi olarak sağlanan Devlet yardımları, teşvikler ve destekler nedeniyle yapılacak ödemelerde,

4. 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa ekli tarifelerde yer alan ticaret sicil harçlarından kayıt ve tescil harçları, noter harçlarından senet, mukavelename ve kâğıtlardan alınan harçlar, tapu ve kadastro harçlarından tapu işlemlerine ilişkin alınan harçlar, gemi ve liman harçları ile (8) sayılı tarifeye konu harçlar (diploma harçları hariç) ve trafik harçlarına mevzu işlemlerde,

5. 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda yer alan bina inşaat harcı ve yapı kullanma izin harcına mevzu işlemlerde.

Bu madde kapsamında zorunluluk getirilen ödemelere ilişkin olarak işçi ücreti alacakları hariç olmak üzere, yapılacak her türlü devir, temlik ve el değiştirme, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcu karşılayacak kısım ayrıldıktan sonra kalan kısım üzerinde hüküm ifade eder. Şu kadar ki bu hükmün uygulanmasında diğer kamu idarelerinin alacaklarına karşılık kesinti yapılması gereken hallerde kesinti tutarı garameten taksim olunur.

Takibata selahiyetli tahsil dairesince, bu madde kapsamında getirilen zorunluluğa rağmen borcun olmadığına dair belgeyi aramaksızın ödeme yapanlara ve işlem tesis eden kurum ve kuruluşlara dört bin Türk lirası idari para cezası verilir. İdari para cezası, ilgisine tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir. İdari para cezasına karşı tebliğ tarihini takip eden otuz gün içinde idare mahkemesinde dava açılabilir." hükmüne yer verilmiştir.

7061 sayılı Kanun'un gerekçesinde ise 6183 sayılı Kanun'a 2008 yılında eklenen 22/A maddesi ile kamu alacaklarının tahsilatını hızlandırmak amacıyla bazı ödeme ve işlemler sırasında Maliye Bakanlığı'na bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge arama zorunluğu getirilmesine ilişkin düzenleme yapıldığı belirtilmiştir.

"Tahsilat Genel Tebliği Seri A Sıra No:1'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ"in (Seri A Sıra No:9) dava konusu 2. maddesi ile Tebliğ'in Birinci Kısım, İkinci Bölümünün "V. Amme Alacağı Ödenmeden Yapılmayacak İşlemler ile İşlem Yapanların Sorumlulukları" başlıklı maddesinde 6183 sayılı Kanun'un 22/A maddesi ile madde metninde sayılan ödeme ve işlemler sırasında Maliye Bakanlığı'na bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge aranılması zorunluluğu getirmeye Maliye Bakanı'nın yetkili kılındığı belirtilmiş; itiraza konu 2. maddesinde ise **"Zorunluluk Getirilen Ödeme ve İşlemler"** sayılmıştır:

"Maddenin Maliye Bakanına verdiği yetkiye istinaden;

a) 1/1/2018 tarihinden itibaren uygulanmak üzere,

i) 5018 sayılı Kanuna tabi kamu idareleri ile bu idarelere bağlı döner sermaye işletmelerinin, kaynağına bakılmaksızın hak sahiplerine 2.000,- liranın üzerinde;

- Bu Tebliğ ekinde yer alan liste (EK-11),

- (EK-11)'de sayılanlar dışında kalan ancak 4734 sayılı Kamu İhale Kanuna göre mal ve hizmet alımları ile yapım işleri (istisnalar dahil),

- **Mahkeme ilamları veya icra emirleri,**

- 26/12/1931 tarihli ve 1905 sayılı Menkul ve Gayri Menkul Emval ile Bunların İntifa Haklarının ve Daimi Vergilerin Mektumlarını Haber Verenlere Verilecek İkramiyelere Dair Kanun,

- 29/6/2001 tarihli ve 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun,

kapsamında yapacakları ödemeler sırasında hak sahiplerinin,

....

Bakanlığımıza bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borçlarının bulunmadığına ilişkin vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belge aranılması zorunluluğu getirilmiştir."

Yukarıda aktarılan mevzuat birlikte değerlendirildiğinde; 6183 sayılı Kanun'un 22/A maddesinin 1. fıkrasında açıkça davalı Maliye Bakanlığı'na "5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa tabi kamu idareleri ile bu idarelere bağlı döner sermaye işletmelerinin yapacağı her türlü ödemelerde" Maliye Bakanlığı'na bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge aranılması zorunluluğu getirilmesi konusunda yetki verildiği, ayrıca kanun koyucu tarafından davalı idarenin bu kapsama girecek amme alacaklarını tür, tutar, ödeme ve işlemler itibarıyla topluca veya ayrı ayrı tespit etmekle de yetkili kılındığı, kanun koyucunun kamu alacağının tahsilatını hızlandırmak amacıyla bir anlamda amme alacaklısı idare ile borçlu arasında mahsuplaşma usulü getirdiği görülmektedir.

Bu haliyle 6183 sayılı Kanun'da, vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belgenin aranacağı ödeme ve işlemlerin tek tek sayılması kanun yapma tekniği açısından her zaman elverişli ve mümkün olmadığı gibi davalı idareye de açıkça bu ödemelerin türlerini belirleme yetkisinin verildiği görülmekle Kanun'da verilen yetki kapsamında idarece alt düzenleyici işlemler ile ödemelerin türlerinin açıklanabileceği sonucuna varılmaktadır.

Öte yandan; 6183 sayılı Kanun'un 22/A maddesinin 1. fıkrasında; yapılacak her türlü ödemelerde; vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge aranılması zorunluluğunun getirilmesi konusunda yetki verilen konuların ilk üçünün ödemelerle (1., 2. ve 3. bentler) ikisinin ise işlemlerle (4. ve 5. bentler) ilgili olduğu; Tahsilat Genel Tebliği Seri A Sıra No:1'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ'de öngörülen; "Mahkeme kararları veya icra emirleri" düzenlemesinin; fıkranın 2. ve 3. bentleri yönünden de öngörülebilecek nitelikte olmasına karşın davalı idarece kanunla verilen yetki çerçevesinde takdiren 1. bent yönünden öngörüldüğü görülmektedir.

Bu durumda dava konusu Tebliğ'in itiraza konu (a) bendinde 6183 sayılı Kanun'un 22/A maddesinde davalı idareye verilen yetki uyarınca "**mahkeme ilamları ve icra emirleri**" ne yer verildiği görüldüğünden kamu alacaklarının tahsilatını hızlandırmayı amaçlayan dava konusu düzenlemede hukuka aykırılık bulunmadığı, bu nedenle davanın reddi gerektiği oyuyla çoğunluk kararına katılmıyorum.

Üye
Lütfiye
AKBULUT

TEBLİĞ MAZBATASI

Tebliğ Evrakı,

**T.C.
DANIŞTAY
10. Daire Başkanlığı****Dosya No: 2018/795
Normal**

Örnek No: 25

E-TEBLİGAT

- 1- Adresinde veya da muhatap
2- sebebiyle muhatap yerine
3- Tebliğin yapılması sebebiyle emin edilemediğinden ...
4- Muhatabın muvakkaten gittiği tarafından bildirildiğinden
5- (.....) mehil tayin edilip (ikinci defa) tebligat çıkarıldığından keyfiyet haber verilerek muhatap yerine
6- tebellüğden imtina ettiğinden
7- Adreste kimse bulunmaması üzerine
8- Tebliğ yapacak kimse sebebiyle imtina ettiğinden huzurunda

(Tebliğ tarihi) Tebliğat yapılanın (imza veya parmak izi) (imza)

Tebliğ memurunun imzası:

Muhatap adresini değiştirmişse tebliğ memuru tarafından tespit edilen yeni adresi:

Taahhütlü

No:

Adı ve Soyadı: Davacı ANKARA BAROSU BAŞKANLIĞI Vekili Av.
MEHTAP AYKAÇ
[16144-41287-77240] Uets Hesap Sahibi: Mehtap Aykaç

Mühür ve İmza

BU ZARFTA İlk Derece (Karar) - 18/03/2021 VARDIR.

BURADAN KATLAYINIZ

**T.C.
DANIŞTAY
10. Daire Başkanlığı****Dosya No: 2018/795
Normal**

Örnek No: 25

E-TEBLİGAT

Adı ve Soyadı:

Davacı ANKARA BAROSU BAŞKANLIĞI Vekili Av. MEHTAP AYKAÇ
[16144-41287-77240] Uets Hesap Sahibi: Mehtap Aykaç

Taahhütlü

No:

Mühür ve İmza

BU ZARFTA İlk Derece (Karar) - 18/03/2021 VARDIR.

BURADAN KATLAYINIZ